

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Rok II

19 stycznia 1946

Nr 3

Ustawa o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej

Wobec licznych zapytań ze strony naszych czytelników podajemy najważniejsze postanowienia uchwalonej ostatnio przez Królową Radę Narodową ustawy o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej, nie biorąc odpowiedzialności za ścisłość naszych informacji.

Ustawa dzieli przedsiębiorstwa na dwie grupy, mianowicie pierwszą, która przechodzi na własność państwa bez odszkodowania i drugą, którą przejmuje państwo na własność za odszkodowaniem. Grupa pierwsza mniej interesuje prywatne koła gospodarcze, obejmuje bowiem przedsiębiorstwa Rzeszy niemieckiej i b. w. m. Gdańska, przedsiębiorstwa obywateli Rzeszy niemieckiej i b. w. m. Gdańska, z wyjątkiem osób narodowości polskiej lub innej przez Niemców prześladowanej, niemieckich i gdańskich osób prawnych, z wyłączeniem osób prawnych prawa publicznego, spółek kontrolowanych przez obywateli niemieckich lub gdańskich, albo przez administrację niemiecką lub gdańską, wreszcie przedsiębiorstwa należące do osób, które zbiegły do nieprzyjaciela.

Druga grupa dzieli się na trzy podgrupy, z których przede wszystkim dwie pierwsze (A i B) interesują prywatne koła gospodarcze. Podgrupa A obejmuje przedsiębiorstwa górnicze i przemysłowe w następujących gałęziach gospodarki narodowej:

1. kopalnie oraz nadania górnicze, podlegające przepisom prawa górniczego,
2. Przemysł naftowy i gazu ziemnego z kopalniami, rafineriami, gazoliniami i innymi zakładami przetwórczymi, gazociągami oraz przemysł paliw syntetycznych,
3. Przedsiębiorstwa, służące do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania lub rozdzielania energii elektrycznej w celu zarobkowego zbytu albo w celu zasilania publicznych środków komunikacji, korzystających z prądu silnego,
4. Przedsiębiorstwa służące do wytwarzania, przetwarzania lub rozdzielania ga-

zów dla celów przemysłowych i domowych,

5. Zakłady wodociągowe, obejmujące więcej aniżeli teren jednej gminy (Okręgowe Zakłady Wodociągowe),
6. Huty żelaza oraz huty metali kolorowych,
7. Przedsiębiorstwa przemysłu zbrojeniowego, lotniczego oraz materiałów wybuchowych,
8. Koksownie,
9. Cukrownie i rafinerie cukru,
10. Gorzelnie przemysłowe, destylarnie, rafinerie spirytusu oraz fabryki wódek,
11. Browary o zdolności produkcyjnej powyżej 15000 hl rocznie,
12. Fabryki drożdży,
13. Młyny zbożowe o zdolności przemiałowej powyżej 15 ton zboża na dobę, obliczonej na podstawie długości wałców lub powierzchni kamieni młynskich,
14. Oleiarnie o zdolności produkcyjnej powyżej 500 ton rocznie oraz wszelkie rafinerie tłuszczów jadalnych,
15. Chłodnie składowe,
16. Wielki i średni przemysł włókienniczy,
17. Przemysł poligraficzny i drukarnie.

Przedsiębiorstwa wymienione w pkt. 1—15 przejmie państwo na własność bezwzględnie; co do wymienionych w pkt. 16 doniero rozporządzenie Rady Ministrów ustali, które kategorie z nich przechodzą na własność państwa. Wymienione w punkcie 17 przechodzą również na własność państwa z tym jednakowoż, że rozporządzeniem Rady Ministrów mogą niektóre z nich być przekazane na własność organizacjom politycznym lub spółeczynom.

Podgrupa B obejmuje przedsiębiorstwa przemysłowe nie wymienione w podgrupie A, jeżeli zdolne są zatrudnić przy produkcji na jedną zmianę więcej niż 50 pracowników. Włącza się jednak przedsiębiorstwa robót budowlanych oraz instalacyjnych bez względu na ilość pracowników, którą zdol-

W niniejszym numerze:

Ustawa o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej — Zeznania podatkowe — Nadzwyczajny podatek od od wzbogacenia wojennego — Ograniczenie poboru zaliczek na podatek dochodowy — Sprzedaż napojów alkoholowych

W najbliższych numerach:

Pojęcie dochodu — Właściwe oznaczanie przedsiębiorstw — Omówienie warunków nabycia kart rejestracyjnych na rok 1946 — Zakładanie nowych przedsiębiorstw i popieranie prywatnej inicjatywy

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel

ne są zatrudnić. Przedsiębiorstwa te, jak słyhać, mają być przedmiotem odrębnego uregulowania.

Rozporządzeniem Rady Ministrów wyżej wspomniana dolna granica 50 pracowników może być podwyższona w odniesieniu do przemysłu wyrobów niepowszechnego użytku, bądź mało zmechanizowanych, bądź o charakterze pionierskim lub sezonowym. Wreszcie podgrupa C. obejmuje przedsiębiorstwa komunikacyjne, (kolei żelaznych normalnych i wąskotorowych, kolei elektrycznych i komunikacji powietrznej), jak również przedsiębiorstwa tele-komunikacyjne (telefoniczne, telegraficzne i radiowe).

Uchwałą Rady Ministrów, powziętą na wniosek zainteresowanego ministra, poszczególne przedsiębiorstwa albo ich kategorie lub grupy mogą być wyłączone z upaństwowienia. Również uchwałą Rady Ministrów powziętą na wniosek zainteresowanego ministra, może przedsiębiorstwa nieobjęte tymi trzema podgrupami przejść na własność przez państwo, jeżeli przedsiębiorstwa te posiadają faktyczną wyłączność produkcji w ważnych gałęziach gospodarki narodowej, jak również przedsiębiorstwa bankowe oraz szczególne urzędy magazynów składowych lub przeładunkowych, zwłaszcza w portach, przy drogach kolejowych lub wodnych. Postanowienie to dotyczy zatem zarówno przedsiębiorstw nieobjętych podgrupami A. B. i C., jak i przedsiębiorstw objętych podgrupą B., lecz zdolnych zatrudnić przy produkcji na jedną zmianę 50 pracowników i mniej.

Orzeczenie o przejściu na własność przez państwo poszczególnych przedsiębiorstw może nastąpić tylko do dnia 21 grudnia 1946.

Wszystkie powyższe przedsiębiorstwa nie podlegają przejściu przez państwo, jeżeli stanowią własność związków samorządowych, międzykomunalnych, spółdzielni oraz związków spółdzielni, i to zarówno w odniesieniu do całości, lub tylko części udziału majątkowego w przedsiębiorstwie.

Państwo może przedsiębiorstwa przejęte na własność prowadzić we własnym zarządzie albo przekazywać je samorządowi terytorialnemu lub spółdzielniom, albo ich związkom na zasadzie uchwały Rady Ministrów powziętej na wniosek właściwego Ministra lub Komitetu, złożonego z przedstawicieli Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa Przemysłu, Min. Administracji Publicznej, Min. Aprowizacji i Handlu, Min. Rolnictwa i Reform Rolnych, Min. Pracy i Opieki Społecznej i Centralnego Urzędu Planowania oraz przedstawicieli: spółdzielczości, Związku Samopomocy Chopskiej, Związków Zawodowych i Samorządu Terytorialnego.

Przedsiębiorstwa objęte pktami 9—15 podgrupy A. przekaże państwo samorządowi terytorialnemu lub spółdzielniom albo ich związkom na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek właściwego Ministra lub wyżej wspomnianego Komitetu.

Rada Ministrów przekaże w pierwszym rządzie na wniosek właściwego Ministra lub wymienionego wyżej Komitetu spółdzielniom lub ich związkom przedsiębiorstwa przemysłowe, które:

- oparte są wyłącznie lub głównie o miejscowy surowiec i produkują głównie dla potrzeb lokalnych,
- dotyczą lokalnego interesu producentów surowca lub konsumentów,
- są integralnie związane z funkcjami gospodarczymi, spełnianymi wyłącznie lub głównie przez spółdzielczość.

Przedsiębiorstwa przejęte przechodzą na rzecz Państwa Polskiego lub osób prawnych prawa publicznego w całości wraz z nieruchomością i ruchomym majątkiem i wszelkimi prawami (prawo firmy, patenty, licencje, znaki towarowe, użytkowe itp.) wolne jednak od obciążeń i zobowią-

zań za wyjątkiem zobowiązań o charakterze publiczno-prawnym, zobowiązań na rzecz polskich osób prawnych prawa publicznego, zobowiązań na rzecz osób prawnych, stanowiących własność polskich osób prawnych prawa publicznego, służebności gruntowych oraz zobowiązań, mających swe źródło w stosunku najmu pracy lub odpowiedzialności za czyny niedozwolone.

Obciążenia i zobowiązania, które w chwili ich powstania były gospodarczo nieuzasadnione, ulegają umorzeniu w całości lub części względem Państwa lub polskiej osoby prawnej prawa publicznego.

Za przedsiębiorstwa przejęte przez Państwo na własność otrzyma jego właściciel od Skarbu Państwa odszkodowanie w terminie jednego roku, licząc od dnia doręczenia mu zawiadomienia w przedmiocie prawomocnego ustalenia wysokości przypadającego odszkodowania.

Odszkodowanie to będzie w zasadzie wypłacane w papierach wartościowych, zaś w wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych wypadkach, może być wypłacone również w gotówce lub w innych wartościach.

Wysokość należnego odszkodowania będą ustalały specjalne Komisje. W postępowaniu przed tymi Komisjami będą miały prawo uczestniczyć osoby zainteresowane. W razie potrzeby, a w każdym razie na żądanie osób zainteresowanych Komisja powoła odpowiednich biegłych.

Skład Komisji, sposób powołania jej członków, liczbę członków, koniecznych do ważności uchwał, tryb postępowania Komisji oraz odwoływanie się od jej orzeczeń określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Przy ustalaniu odszkodowania należy uwzględnić:

- Ogólne obniżenie wartości majątku narodowego,
- czystą wartość majątku przedsiębiorstwa w dniu przejścia go przez Państwo,
- obniżenie wartości przedsiębiorstwa na skutek strat wojennych oraz strat poniesionych w związku z wojną i okupacją przez przedsiębiorstwa w okresie od 1. 9. 39. do chwili przejścia przedsiębiorstwa przez Państwo,
- wysokość nakładów dokonanych po dniu 1. 9. 39.,
- szczególne okoliczności wpływające na wartość przedsiębiorstwa (czas trwania koncesji, licencje itp.).

Rozporządzenie Rady Ministrów ustali szczegółowo zasady obliczania odszkodowania i uwzględniania okoliczności wyżej wymienionych oraz sposób wypłacania odszkodowania i tryb amortyzacji papierów wartościowych.

Przedsiębiorstwa, które w dniu wejścia w życie ustawy znajdują się pod zarządem państwowym, a nie podlegają przejściu na własność przez Państwo, będą najdalej do dnia 31. 12. 1946 r. zwolnione od Zarządu Państwowego, a ich posiadanie przywrócone osobom uprawnionym w trybie przewidzianym przez obowiązujące przepisy.

Założenie nowych przedsiębiorstw w gałęziach przemysłu i komunikacji objętych podgrupami A. i C. wymaga uprzedniego uzyskania koncesji, udzielonej przez właściwego ministra w porozumieniu z prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

Na koniec ustawa zawiera postanowienia karne tej treści, że kto usuwa, ukrywa lub uszkadza majątek, podlegający przejściu przez Państwo albo przedsiębiorze inne czynności w celu udaremnienia przejścia majątku przez Państwo, podlega karze więzienia do lat 5-ciu i grzywnie do 10.000.000 zł albo jednej z tych kar. Ponadto sąd orzeknie konfiskatę przedmiotu przestępstwa.

Ustawa wejdzie w życie z dniem ogłoszenia, co ma nastąpić w najbliższych dniach.

Dr. Si. W.

Zeznania podatkowe

Z uwagi na zbliżający się okres wymiarowy podatków bezpośrednich pragniemy zorientować rzesze naszych czytelników — o ich obowiązkach jak i uprawnieniach, dotyczących stosunku do władz skarbowych w toku postępowania wymiarowego, by z jednej strony mogli uczynić zadość wymogom tych władz a z drugiej, mieli możliwość skutecznej obrony swych interesów.

Prosimy przy tym czytelników o poświęcenie szczególnej uwagi rozdziałowi III-mu naszych wyjaśnień, w którym nakreśliłyśmy instytucję tzw. **zaoczności w postępowaniu wymiarowym**, na tle której między władzami skarbowymi

a podatnikami zawsze dotąd powstawało najwięcej sporów i nieporozumień, które dla ostatnich — wskutek niewłaściwego czy nieumiejętnego postępowania — aż nazbyt często kończyły się niepomyślnie.

I.

Obowiązek składania zeznań

Ustawowy obowiązek składania zeznań do wymiaru podatków: obrotowego i dochodowego mają tylko te kategorie podatników, które określi Minister Skarbu w drodze rozporządzeń. Z uwagi na to, iż w tej mierze nie pojawiły się nowe zarządzenia, obowiązują nadal następujące zasady:

A.

Zeznania do wymiaru podatku obrotowego

Do składania zeznań obowiązani są:

- a) co do przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych:
 1. osoby prawne — co do każdego oddzielnego zakładu lub przedsiębiorstwa,
 2. inni podatnicy: jeśli prowadzą księgi handlowe (bądź według kodeksu handlowego, bądź uproszczone) — co do każdego oddzielnego zakładu lub przedsiębiorstwa. Odnośnie podatników nieprowadzących ksiąg handlowych wydane zostaną odrębne zarządzenia;
- b) co do samodzielnych, wolnych zajęć zawodowych — wszystkie osoby wykonywujące te zajęcia; osoby jednak, uprawnione do wykonywania wolnych zajęć zawodowych, lecz nie wykonywujących tych zajęć samodzielnie (lekarze, felczerzy pracujący wyłącznie w Ubezpieczalniach Społecznych i szpitalach, inżynierowie pracujący w przedsiębiorstwach itp.) nie są obowiązane do składania zeznań o obrocie;
- c) co do zajęć przemysłowych — wydane zostaną odrębne zarządzenia.

Zeznania do wymiaru podatku obrotowego powinny być składane na przepisanych formularzach, władzy skarbowej, właściwej do wymiaru podatku. Do zeznania należy dołączyć, sporządzony również na przepisany formularz, wykaz obrotów zwolnionych od podatku obrotowego bądź objętych scalonym podatkiem obrotowym, bądź też artykułów przekazanych do innych zakładów przemysłowych lub handlowych, należących do tego samego właściciela.

Jeżeli w księgach nie są wykazane odrębnie:

- a) obroty zwolnione od podatku z tytułu eksportu lub z tytułu zwolnień przyznanych na podstawie art. 10 i 11 ustawy o podatku obrotowym,
- b) obroty ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem obrotowym,
- c) obroty podlegające różnym stawkom podatkowym,
- d) artykuły przekazane do innych zakładów handlowych lub przemysłowych, należących do tego samego właściciela, — przedsiębiorstwo jest obowiązane sporządzić po upływie każdego roku kalendarzowego szczegółowe zestawienie wyżej wymienionych obrotów bądź artykułów i złożyć je łącznie z zeznaniem właściwej władzy skarbowej.

B.

Zeznania do wymiaru podatku dochodowego

Do składania zeznań do wymiaru podatku dochodowego (Dział I) obowiązane są:

- a) bez względu na wysokość osiągniętego dochodu lub poniesionych strat:
 1. osoby prawne,
 2. osoby fizyczne oraz spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe (bądź według kodeksu handlowego, bądź uproszczone) lub gospodarcze, z wyjątkiem osób i spadków, których dochód płynie wyłącznie z gospodarstw rolnych o obszarze poniżej 15 ha użytkowego gruntu, położonych w odległości ponad 5 klm od granicy miast z ludnością wyżej 100.000 mieszkańców (art. 15 ustawy o podatku dochodowym);
- b) w razie osiągnięcia w roku poprzedzającym rok podatkowy dochodu przewyższającego 1.500,— zł — osoby fizyczne oraz spadki wakujące nie prowadzące ksiąg handlowych lub gospodarczych, z wyjątkiem osób i spadków wakujących, których dochód płynie wyłącznie:
 1. z nieruchomości gruntowej o łącznym obszarze nie przekraczającym 50 ha gruntów (na obszarze województwa poznańskiego),
 2. z domów mieszkalnych obejmujących łącznie nie więcej niż 12 izb; tutaj obowiązek złożenia zeznania o dochodzie z budynków istnieje wtedy, gdy podatnik posiada co najmniej jeden dom składający się z więcej niż 12 izb. Jeżeli dom, składający się z więcej niż 12 izb, jest własnością kilku osób, to obowiązek złożenia zeznań ciąży na każdym współwłaścicielu. Również osoby, posiadające kilka domów, z których żaden nie ma 12 izb, obowiązane są do złożenia zeznania, jeżeli ilość izb we wszystkich posiadanych domach przekracza 12. Za izbę uważa się wszelkiego rodzaju pomieszczenie, jak: pokój mieszkalny, kuchnia, sklep, sala, pokój biurowy itp.,

z wyjątkiem łazienki, spiżarni, przedpokoju, korytarza itp. pomieszczenia, jeżeli te pomieszczenia nawet po poczynieniu odpowiednich przeróbek nie nadają się do zamieszkania lub prowadzenia przedsiębiorstwa albo wykonywania zawodu,

3. z jednego przedsiębiorstwa handlowego bądź jednego przedsiębiorstwa przemysłowego (tutaj co do obowiązku składania zeznań wydane zostaną odrębne zarządzenia).

Zeznania dla wymiaru podatku dochodowego (Dział I) powinny być składane na przepisanych formularzach władzy skarbowej, właściwej do wymiaru podatku.

Podatnicy prowadzący księgi handlowe (według kodeksu handlowego) powinni do zeznania o dochodzie dołączyć zamknięcie rachunkowe, zawierające bilans na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy) oraz rachunek strat i zysków, a osoby prawne nadto odpis protokołu walnego zgromadzenia, zatwierdzającego zamknięcie rachunkowe oraz odpis sprawozdania organu rewizyjnego.

Podatnicy, których rok operacyjny nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, obowiązani są do złożenia zeznania za pierwszy okres dopiero po upływie pełnego roku operacyjnego.

Uwaga: dotyczy pod. obrot.: Gotowość przedstawienia ksiąg handlowych na poparcie obrotu, wykazanego w zeznaniu, musi być oświadczona w sposób pozytywny, brak zaś oświadczenia jest równoznaczny z odmową. Postawienie kreski we właściwych rubrykach zeznania jest równoznaczne z odmową. Na ten punkt postępowania zwracamy uwagę z tych przyczyn, że podatnik prowadzący księgi handlowe korzysta z przywileju w tym kierunku, iż wyrażając gotowość przedstawienia ksiąg na poparcie zeznania, złożonego w terminie, ma prawo domagać się ustalenia podstaw wymiaru zgodnie z wynikiem ksiąg, o ile one nie zostały uznane za nieprawidłowe lub za nierzetelne. Utrata zaś tego przywileju nie następuje dopiero w przypadku wyraźnego zaprzeczenia w zeznaniu o obrocie, faktu prowadzenia ksiąg oraz wyraźnego odmówienia gotowości przedstawienia tychże.

Podatnicy, prowadzący księgi handlowe uproszczone, powinni do zeznania o dochodzie dołączyć zestawienie grupowe inwentarza, obliczenie strat i zysków oraz obliczenie dochodu, sporządzone według przepisanej wzoru.

Właściciele nieruchomości budynkowych, prowadzący księgi gospodarcze, powinni do zeznania o dochodzie dołączyć obliczenie strat i zysków oraz obliczenie dochodu, sporządzone według przepisanej wzoru.

Osoby wykonywujące wolne zawody, prowadzące księgi gospodarcze, powinny do zeznania o dochodzie dołączyć obliczenie dochodu podatkowego, sporządzone według przepisanej wzoru.

Właściciele gospodarstw wiejskich, prowadzący księgi gospodarcze systemem pojedynczym, powinni do zeznania o dochodzie dołączyć obliczenie dochodu podatkowego, sporządzone według przepisanej wzoru.

C.

Zeznania dobrowolne — formularze urzędowe

Wszystkim tym podatnikom, którzy nie mają ustawowego obowiązku składania zeznań, przysługuje jednak prawo składania zeznań do wymiaru podatku obrotowego i podatku dochodowego. Do zeznań tych będą wówczas miały zastosowanie wszystkie te przepisy, które odnoszą się do zeznań tych kategorii podatników, na których ciąży ustawowy obowiązek zeznawania.

Z drugiej zaś strony podatnicy, na których nie ciąży ustawowy obowiązek składania zeznań o obrocie i dochodzie, obowiązani są jednak do złożenia zeznań, jeżeli zostali przez władzę skarbową indywidualnie do tego wezwani. W tym celu władza wyznaczyć powinna termin co najmniej dwutygodniowy oraz załączyć do wezwania formularz zeznania.

Zeznanie lub obliczenie, złożone nie na formularzu urzędowym, uznane zostanie za złożone według ustanowionego wzoru, jeżeli zawiera:

- a) odpowiedzi na wszystkie pytania formularza urzędowego,
- b) zapewnienie, że złożone zostało według najlepszej wiedzy i sumienia,
- c) wyraźne oznaczenie, iż jest zeznaniem lub obliczeniem podatkowym i
- d) datę i podpis podatnika lub jego prawnego zastępcy.

D.

Wolne zawody — obowiązek składania zeznań

Osoby uprawnione do wykonywania wolnych zajęć zawodowych, lecz nie wykonujące tych zajęć samodzielnie (lekarze, felczerzy pracujący wyłącznie w Ubezpieczalniach Społecznych i szpitalach, inżynierowie pracujący w przedsiębiorstwach itp.) nie są obowiązani do składania zeznań o obrocie.

E.

Upadłość — obowiązek składania zeznań

Ogłoszenie upadłości nie zwalnia przedsiębiorcy od obowiązku złożenia zeznania o obrocie. W szczególności moment otwarcia upadłości nie odbiera przedsiębiorstwu charakteru przedsiębiorstwa na zysk obliczonego, za czym postępowanie upadłościowe uważać należy za dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo (zarządca masy upadłościowej) winno wypełniać w czasie postępowania upadłościowego tak samo, jak i przed otwarciem upadłości, obowiązki wynikające z nakazów postępowania podatkowego.

Analogicznie — w sprawie obowiązku składania zeznań do wymiaru podatku dochodowego — przepisy postępowania podatkowego, nakazujące składanie zeznań tym podatnikom, których dochód z roku poprzedzającego rok podatkowy podlega opodatkowaniu, wprowadzają obowiązek złożenia zeznania także i w tym przypadku, gdy w roku podatkowym już dochodu nie osiągnęli, a zatem ich obowiązek podatkowy, z upływem roku poprzedzającego rok podatkowy zgasił.

F.

Terminy

Podatnicy obowiązani są do składania zeznań w terminach, oznaczonych przez władzę skarbową z tym, że na uzasadnione podania podatników, wniesione przed upływem terminu przewidzianego do składania zeznań, urzędy skarbowe (rewizyjne) uprawnione są do odroczenia terminów, wyznaczonych do składania zeznań.

II.

Ocena zeznań podatkowych

A.

Formalna

Podatnicy muszą być przygotowani na to, iż władze skarbowe przy sprawdzaniu zeznań pod względem formalnym zwrócą uwagę na następujące momenty:

- a) czy zostały one złożone w terminie,
- b) czy są zaopatrzone w podpis podatnika lub osoby należycie upoważnionej oraz
- c) czy dołączono do nich wymagane załączniki.

B.

Materiałna

Przy sprawdzaniu zeznań pod względem materialnym władze skarbowe badają:

- a) czy podatnik podał w zeznaniu wszystkie źródła dochodu, za równo własne jak i członków rodziny, których dochód podlega doliczeniu do podstaw opodatkowania;
- b) czy kwoty, podane w zeznaniu, zgodne są z materiałami, posiadanymi przez władzę skarbową;
- c) czy wykazane w zeznaniu odliczenia są uzasadnione i czy zostały poparte dowodami;
- d) czy podatnik właściwie zakwalifikował obrót według poszczególnych stawek podatkowych.

W razie wątpliwości co do dokładności lub prawidłowości zeznania, opartego na księgach, lub w razie wykazania w zeznaniach wszystkich źródeł podlegających opodatkowaniu, władza skarbowa obowiązana jest wezwać podatnika do uzupełnienia, wyjaśnienia lub sprostowania zeznania, wyznaczając termin nie krótszy od dni 14-tu oraz wskazując konkretne okoliczności, dla których podaje w wątpliwość zeznanie.

Obowiązek władzy skarbowej do wezwania o usunięcie wątpliwości dotyczy tych przypadków, gdy podatnicy prowadzą księgi handlowe lub gospodarcze i złożyli w terminie zeznania, a wątpliwość obejmuje okoliczności istotne dla wymiaru lub gdy wymiar dotyczyć będzie nowego, nieobjętego zeznaniem źródła, podlegającego opodatkowaniu.

Są to nakazy postępowania podatkowego, z których wynika, iż władza skarbowa — jeżeli przy sprawdzaniu merytorycznym nasuną się wątpliwości co do prawdziwości i dokładności zeznania, — **obowiązana jest** przeprowadzić postępowanie w celu usunięcia tych wątpliwości, a to drogą przesłuchania biegłych, zbadania świadków, przeprowadze-

nia oględzin, zażądania od podatnika wyjaśnień i dowodów itp.

Najważniejszym z momentów tego postępowania jest żądanie od podatnika wyjaśnień i dowodów, które odbywać się powinno:

- a) w stosunku do podatników, którzy złożyli w terminie zeznania, a którzy prowadzą księgi handlowe lub gospodarcze i powołali się na nie w zeznaniu, albo też którzy w złożonym zeznaniu pominęli pewne źródła, podlegające opodatkowaniu — w formie przedstawienia wątpliwości z wezwaniem do uzupełnienia, wyjaśnienia lub sprostowania zeznania, albo też przedstawienia dowodów; chodzi tu o doręczenie podatnikowi tzw. powszechnie **dekretu wątpliwości**;
- b) w stosunku do pozostałych podatników — w formie zwykłego wezwania do udzielenia wyjaśnień i przedstawienia dowodów.

Podkreślamy, iż wystosowanie dekretu wątpliwości, zamiast w postępowaniu wymiarowym dopiero w postępowaniu odwoławczym, nie stanowi wadliwości postępowania.

Przy wstępnym badaniu zeznań władza skarbową może również w stosunku do podatników, wyszczególnionych wyżej pod lit. a), żądać przedstawienia dowodów i wyjaśnień w formie zwykłego wezwania, co jednak nie zwalnia władzy skarbowej od **obowiązku** przedstawienia następnie tym podatnikom wątpliwości w razie zamierzonego opodatkowania ich odmiennie od zeznania.

Przy przedstawianiu wątpliwości (dekrety wątpliwości) przestrzegane być muszą zarówno ze strony władz skarbowych jak i podatników następujące zasady:

- a) przedstawienie podatnikowi wątpliwości powinno nastąpić dopiero po zbadaniu zaofiarowanych w zeznaniu ksiąg i o ile wątpliwości mają podstawę w posiadanych przez władzę materiałach;
- b) przedstawienie wątpliwości w ogólnikowych wyrażeniach jest niedopuszczalne. W piśmie wystosowanym do podatnika winna władza skarbową zwięźle lecz wyczerpująco i w sposób zrozumiały pouczyć podatnika, do jakich danych jego zeznania odnoszą się podniesione wątpliwości, a w razie potrzeby wskazać podatnikowi, w jakim kierunku te dane powinny być wyjaśnione, uzupełnione lub udowodnione. Postępowanie takie ważne jest ze względu na to, iż oparcie obliczenia podatku na innych okolicznościach faktycznych, aniżeli te, którymi uzasadniono wezwanie podatnika do udzielenia wyjaśnień, stanowi wadliwość postępowania;
- c) wyjaśnień i uzupełnień władze skarbowe powinny żądać w formie oględnej, unikając przy tym obciążenia podatnika żądaniami, nie mającymi istotnego znaczenia dla sprawy, zwłaszcza, jeżeli spełnienie ich pociąga dla podatnika koszty;
- d) na udzielenie odpowiedzi lub przedstawienie dowodów władza skarbową ma obowiązek wyznaczenia podatnikowi odpowiedniego terminu (przy dekretach wątpliwości nie krótszego, niż dni 14), zależnie od rodzaju żądanych wyjaśnień lub dowodów. Na prośbę podatnika, wniesioną przed upływem wyznaczonego terminu, powinna władza skarbową udzielić mu przedłużenia terminu, jeżeli podatnik nie jest w możności dotrzymać go z ważnych przyczyn;
- e) na podatniku zaś ciąży obowiązek udowodnienia danych, umieszczonych w zeznaniu, a nasuwających wątpliwości. Na poparcie swych odpowiedzi i wyjaśnień może podatnik składać wszelkie dowody pisemne, powoływać na koszt własny świadków i biegłych w celu stwierdzenia ściśle określonych okoliczności oraz zaofiarowywać do przejrzania księgi handlowe lub gospodarcze.

Treścią wątpliwości, jakie władza skarbową obowiązana jest przedstawić podatnikowi w przypadku wysłania mu dekretu wątpliwości, może być tylko żądanie danych i wyjaśnień odnośnie **stanu faktycznego**, nigdy zaś odnośnie kwalifikacji prawnej, budzącej wątpliwość pozycji.

Jeżeli zatem okoliczności faktyczne, dotyczące pewnych pozycji, które podatnik w zeznaniu lub w wyjaśnieniach potraktował np. jako pozycje potrącalne z przychodów, świadczą, że mimo tego, pozycje te potrąceniu z przychodów nie podlegają, wówczas zachodzi wątpliwość wyłącznej natury prawnej i władze skarbowe mogą te pozycje doliczyć do wykazanego w księgach zysku bez przedstawiania podatnikowi w tej sprawie wątpliwości.

Przykład 1:

Na rachunku strat i zysków figuruje kwota podatku dochodowego, której podatnik w zeznaniu swym nie doliczył do dochodu.

Z uwagi na to, iż stan faktyczny w tym przypadku jest niesporny, władza skarbową nie ma obowiązku ujmować tej pozycji w dekrete wątpliwości.

We wszystkich natomiast przypadkach, dotyczących prawdziwości lub rzetelności ksiąg, bądź gdy chodzi o ustalenie lub wyjaśnienie stanu faktycznego, dotyczącego pozycji w zeznaniu pominiętych, władza skarbową powinna przedstawić podatnikowi wątpliwości, wyszczególniając w nich stwierdzone okoliczności oraz żądając wyjaśnień i dowodów na ich uzasadnienie.

Przykład 2:

Amortyzacja przedmiotów użytkowych w wysokości, przekraczającej normy zwyczajowe; kupno maszyny i zakisgowanie odnośnej kwoty na rachunek wynikowy itp.

III.

Kiedy podatnik popada w zaoczność?

Obowiązujące w tej mierze przepisy postępowania podatkowego, normujące kwestię zaoczności mówią krótko, że o ile podatnik, prowadzący księgi handlowe lub gospodarcze, nie złożył:

- a) zeznania lub
- b) wyjaśnienia w przepisany terminie, to władza skarbową może z urzędu ustalić dane faktyczne do wymiaru na podstawie materiału, jakim rozporządza.

Postanowienia te mają odpowiednie zastosowanie do podatników, którzy nie złożyli w przepisany terminie odpowiedzi na wezwanie o wyjaśnienie lub uzupełnienie zeznania, w którym nie wykazali wszystkich źródeł, podlegających opodatkowaniu.

Tak więc nieudzielenie przez podatnika w terminie wyjaśnień i dowodów, żądanych dekretem wątpliwości stawia go w zaoczność w odniesieniu do tych okoliczności lub pominiętych w zeznaniu źródeł dochodu, co do których przedstawiono wątpliwości i uprawnia władzę skarbową do ustalenia z urzędu danych faktycznych do wymiaru na podstawie materiału, jakim rozporządza.

Takie same skutki pociąga dla podatnika, prowadzącego księgi handlowe lub gospodarcze, niezłożenie w terminie zeznania, niezależnie od odpowiedzialności karnej z art. 185 Ordynacji Podatkowej (kara porządkowa grzywny do 500.— zł, która może być powtarzana) z tym jednakże zastrzeżeniem, że osoby prawne, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, nawet w razie niezłożenia zeznań lub nieudzielenia odpowiedzi na wątpliwości, mogą być opodatkowane podatkiem dochodowym tylko na podstawie wyników zbadania ksiąg.

Neudzielenie przez podatnika odpowiedzi lub dowodów, żądanych od niego nie dekretem wątpliwości a w for-

mie zwykłego wezwania (patrz rozdz. II lit. B. „ocena zeznań podatkowych” — naszego opracowania) pociąga za sobą dla podatnika odpowiedzialność karą z art. 185 Ordynacji Podatkowej (kara porządkowa grzywny do 500.— zł) oraz pozbawia go prawa powoływania się w postępowaniu odwoławczym na dowody, których mimo wezwania nie przedstawił, chyba że podatnik usprawiedliwił niemożność przedstawienia tych dowodów w terminie, wskazanym przez władzę skarbową.

Komisja Odwoławcza lub Izba Skarbową w przypadku wymiaru podatku w zaoczności nie jest obowiązana do rozpatrywania konkretnych zarzutów odwołania, skierowanych tylko przeciw faktycznym ustaleniom władzy wymiarowej ani też do przeprowadzenia dowodów, w związku z tymi zarzutami ofiarowanych.

Tak więc skutki zaoczności wyrażają się w tym, iż podatnik traci prawo udziału w ustaleniu faktycznych podstaw wymiaru i prawo zwalczania tych podstaw, ustalonych przez instancję wymiarową, a pozostają mu tylko zarzuty natury prawnej. Rygor ten sięga tak dalece, iż podatnik, który w postępowaniu wymiarowym popadł w zaoczność wskutek nieprzedłożenia żądanych od niego dowodów, nie odzyskuje swych praw, chociażby na skutek odwołania władza skarbową zarządziła zbadania tych dowodów.

A teraz, jak należy rozumieć to, że w razie wymiaru w zaoczności władza skarbową może z urzędu ustalić dane faktyczne do wymiaru?

Oznacza to, iż zaoczność uprawnia władzę do jednostronnego, ale bynajmniej nie dowolnego ustalenia faktycznych podstaw wymiaru; dalej, nawet prawidłowo zastosowany rygor zaoczności nie pozbawia podatnika prawa obrony przeciw obowiązkiowi podatkowemu, tak jak w ogóle nie ogranicza prawa podnoszenia zarzutów natury prawnej.

A teraz jeszcze raz zwracamy uwagę podatników, prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze, iż niezłożenie w terminie zeznania stawia ich w zaoczność i pozbawia przywileju wynikającego ze złożenia w terminie zeznania, na którego poparcie wyrazili gotowość przedstawienia ksiąg; w tym bowiem przypadku władza skarbową nie może ustalić podstaw wymiaru odmiennie, aniżeli to wynika z tych ksiąg, o ile one oczywiście nie zostały uznane za nieprawdliwe lub za nierzetelne.

Podatnicy, którzy zeznań wbrew obowiązkiowi nie złożyli, będą przez władzę skarbową wzywani do ich złożenia, jednakże wówczas zeznanie takie, jak i zaofiarowane w związku z nimi księgi stanowią tylko materiał posiłkowy, na który podatnik nie może się powoływać w postępowaniu wymiarowym lub odwoławczym.

W końcu zwracamy uwagę, iż nieprzedłożenie na wezwanie władzy skarbowej załączników do zeznania o dochodzie nie powoduje zaoczności wymiaru, lecz tylko sankcję karą z art. 185 Ordynacji Podatkowej (grzywna do 500.— zł).

Mgr. Z. Mielcarzewicz

Nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego

Zgodnie z art. 8 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 roku o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego zostały wyłożone do publicznego wglądu listy domniemanych płatników tegoż podatku z terenu miasta Poznania.

Listy zostały wyłożone w siedzibach poszczególnych urzędów skarbowych, oraz w kasie Wydziału Podatkowego Zarządu Miejskiego, ul. Sieroca 10.

Każdy zainteresowany winien stwierdzić w swoim Urzędzie Skarbowym względnie w Wydziale Podatkowym Zarządu Miejskiego, czy figuruje na liście domniemanych płatników nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego.

Siedziby poszczególnych urzędów skarbowych są następujące:

1. Urząd Skarbowy — gmach Izby Skarbowej, Wały Bato-rego 5.
2. Urząd Skarbowy — Poznań, ul. Wyspiańskiego 14.
3. Urząd Skarbowy — Poznań, ul. Kosińskiego 26.
4. Urząd Skarbowy — Poznań, ul. Bydgoska 6/7.

Zaznaczamy, że w Izbie Przemysłowo-Handlowej można przejrzeć listę domniemanych płatników podatku od nadzwyczajnego wzbogacenia wojennego, z terenu 1 Urzędu Skarbowego w Poznaniu.

Ograniczenie poboru zaliczek na podatek dochodowy

Instrukcja Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 22 października 1945 roku, o wyjątkowych zasadach sporządzania bilansów otwarcia przewiduje między innymi, że wycena majątku przedsiębiorstw i zakładów pracy państwowych lub nad którymi ustanowiony został zarząd państwowy, winna odbywać się w płaszczyźnie przeciętnych cen w roku 1939-ym lub 1938-ym. W tym stanie rzeczy, gdy użyty przy produkcji surowiec wyceniany jest według cen z roku 1939, gotowe zaś wyroby sprzedawane są po cenach bieżących, należy liczyć się w poszczególnych przedsiębiorstwach z powstaniem znacznych, nierealnych zupełnie zysków książkowych.

Mając na uwadze powyższy stan, jak również, że ponadto wymaga gruntownego uregulowania niemniej ważna dla przedsiębiorstw państwowych i pozostających pod zarządem państwowym, sprawa norm waloryzacyjnych przy ustalaniu dla celów obliczenia wysokości odpisów na życie wartości przedmiotów, podlegających zużyciu, — opracowywany obecnie projekt dekretu o podatku dochodowym, nowelizujący z mocą od 1 stycznia 1946 roku obowiązującą ustawę o podatku dochodowym, zawiera przepisy, upoważniające Ministra Skarbu do ustalenia w drodze rozporządzenia sposobów zbilansowania zysków, osiągniętych ze sprzedaży surowców, półfabrykatów i wyrobów

gotowych, pochodzących z rezerwów, oszacowanych do bilansów otwarcia w r. 1945 po cenach niższych od rynkowych, jak również do ustalenia dla celów obliczenia wysokości odpisów na zużycie wartości przedmiotów podlegających zużyciu według specjalnych norm waloryzacyjnych.

Do czasu ogłoszenia dekretu o podatku dochodowym, władze skarbowe ograniczać będą pobór bieżących mie-

sięczych zaliczek na podatek dochodowy od przedsiębiorstw państwowych i pozostających pod zarządem państwowym, do wysokości 50 proc. (połowy) podatku, przypadającego według obecnie obowiązującej skali podatkowej — tam wszędzie, gdzie zachodzą wspomniane okoliczności.

Mgr. Z. M.

Sprzedaż napojów alkoholowych

Jak wiadomo, z dniem 31. 12. 1945 r. cofnęła Izba Skarbowa wszystkie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Sprawa ta została okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 24 grudnia 1945 r. oparta na nowych zasadach i to w sposób następujący:

I. Sprzedaż hurtowa wyrobów P. M. S.

Sprzedaż hurtową wyrobów P. M. S. obejmuje Związek Gospodarczy Spółdzielni „Społem”, z którym P. S. M. zawarze odpowiednią umowę.

II. Sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych

Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych w naczyniach zamkniętych obejmują w sklepach własnych: Związek Gospodarczy Spółdzielni „Społem” i Państwowy Monopol Spirytusowy. Izba Skarbowa zarządzi bezzwłocznie wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną wyrobów alkoholowych z ważnością do dnia 31 marca 1946 r. wszystkim sklepom spółdzielczym, których listę złoży w Izbie Skarbowej Oddział Wojewódzki Związku Gospodarczego Spółdzielni „Społem”, z podaniem dla każdego sklepu osoby odpowiedzialnej wobec władz skarbowych za prowadzenie sprzedaży, zgodnie zobowiązującymi przepisami.

III. Sprzedaż detaliczna z prawem wyszynku.

Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych z prawem wyszynku obejmuje Związek Inwalidów R. P.

Z powyższego wynika, że sklepy niespółdzielcze, a zatem prywatne, nie będą mogły uzyskać zezwolenia na detaliczną sprzedaż w naczyniach zamkniętych wyrobów alkoholowych P. M. S.

Związek Inwalidów natomiast uzyskał koncesję ogólną na sprzedaż detaliczną z prawem wyszynku. Na pisemny wniosek Związku Inwalidów dane Urzędy Skarbowe zezwoliły na prowadzenie sprzedaży w określonym lokalu przez wskazanego w tym wniosku zastępcę, o ile niema zastrzeżeń przeciwko jego osobie. Zatwierdzenie zastępcy uzależniają Urzędy Skarbowe od złożenia przez nich deklaracji, iż przejmują na siebie pełną odpowiedzialność za wszelkie należności Skarbu

Państwa i P. M. S. z tytułu prowadzenia sprzedaży na czas zastępstwa oraz za naruszenie przez siebie lub personel pomocniczy przepisów normujących sprzedaż napojów alkoholowych. Praktycznie rzecz biorąc, muszą wszystkie zakłady gastronomiczne, które chcą nadal uzyskać zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych z prawem wyszynku, zawrzeć odpowiednią umowę ze Związkiem Inwalidów.

Zaznaczamy, że z inicjatywy Izby Przemysłowo-Handlowej odbywają się obecnie pertraktacje między Zarządem Restauratorów a Związkiem Inwalidów, mające na celu uzgodnienie warunków, na podstawie których Związek Inwalidów odstąpi koncesje poszczególnym zakładom gastronomicznym.

Poza tym jest Związek Inwalidów zobowiązany oddać do dyspozycji odpowiednią ilość miejsc sprzedaży z wyszynkiem Związkowi i organizacjom uczestników walk o niepodległość, osobom szczególnie zasłużonym lub pozostałym po nich wdowom i sierotom. Dalej poza ustalonym kontyngentem mogą otrzymać zezwolenia na prowadzenie wyszynku w lokalach zamkniętych, a w wyjątkowych wypadkach za każdorazową zgodą Ministra Skarbu także w lokalach otwartych, kluby, stowarzyszenia, organizacje społeczne i zawodowe (za wyłączeniem politycznych), utrzymujące restaurację, stołówki lub bufety oraz stałe kasyna wojskowe, czasowe bufety na imprezach, uroczystościach, wystawach, zjazdach, kursach itd.

Izba Skarbowa wydawać będzie zezwolenia na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych tylko w ramach kontyngentu, przy czym Izba ustali kontyngent miejsc sprzedaży z prawem wyszynku dla każdej miejscowości i dla całego województwa. Przedwojenne wojewódzkie kontyngenty miejsc sprzedaży, jako zbyt wysokie, będą służyć jedynie za punkt wyjścia do redukcji liczby tych miejsc. Zwłaszcza w województwach zachodnich oraz w województwie krakowskim i obecnym rzeszowskim kontyngenty przedwojenne były szczególnie wysokie.

Karty rejestracyjne na rok 1946

W związku z mającym nastąpić w czasie najbliższym reformą, ustawy o podatku obrotowym, zarządy gmin tak miejskich jak i wiejskich wstrzymały prace przygotowawcze, związane z wydawaniem kart rejestracyjnych na rok 1946 — w ramach ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 293).

Projekt nowych przepisów o podatku obrotowym przewiduje m. innymi, iż rejestracji przedsiębiorstw i zajęć do-

konywać mają od dnia 1 stycznia 1946 roku Urzędy Skarbowe.

Do czasu ukazania się dekretu i wydania odpowiednich w tej mierze zarządzeń — Urzędy Skarbowe nie będą przyjmowały żadnych deklaracji na nabycie kart rejestracyjnych od zgłaszających się podatników; o wydawaniu kart rejestracyjnych zostaną podatnicy w swoim czasie powiadomieni w drodze publicznych obwieszczeń.

Mgr. Z. M.

Wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza pięciu lat

Drukujemy ciąg dalszy wykazu przedmiotów, które może płatnik potrącić jednorazowo od dochodu:

61. Maszynki do zapalania ładunków wybuchowych w górnictwie,
62. Maszyny do cięcia gazami,
63. Maszyny do czyszczenia białych blach,
64. Maszyny do mycia butelek i mycia antańków,
65. Maszyny do piłowania drzewa przewoźne, z napędem mechanicznym,
66. Maszyny do odlewów natryskowych lub prasowanych,
67. Maszyny do składania: linotypy i monotypy,
68. Maszyny do torkretowania,
69. Maszyny do trzepania dywanów, elektryczne,
70. Maszyny do wywoływania taśmy filmowej z przynależnymi częściami i instalacją,

71. Maszyny odlewnicze, pneumatyczne i elektryczne: do formowania, wytrząsania, przesiewania itd.,
72. Maszyny podsadzkowe w kopalnictwie,
73. Maszyny specjalne do lutowania,
74. Młynki do mielenia ołowiu,
75. Młyny do mielenia soli,
76. Młyny do pirytów w przemyśle papierniczym,
77. Młyny kulowe do przemiału soli lub innych materiałów żrących,
78. Młyny odśrodkowe,
79. Montejuse do kwasów,
80. Motocykle,
81. Nitownice pneumatyczne, elektryczne i mechaniczne,
82. Obrabiarki precyzyjne do metali,
83. Odkurzacze elektryczne,

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wiadomości różne i komunikaty:

Przydział spirytusu do wyrobu artykułów perfumeryjno - kosmetycznych

Na zapytania naszych czytelników udzielamy na tym miejscu kilka uwag, wyjaśniających kwestię przydziału spirytusu do wyrobu artykułów perfumeryjno-kosmetycznych.

I.

Koncesje na wyrób artykułów perfumeryjno-kosmetycznych

Artykuły perfumeryjno-kosmetyczne na spirytusie wytwarzać mogą jedynie przedsiębiorstwa specjalnie do tego uprawnione, do których zaliczają się:

- a) przedsiębiorstwa posiadające koncesje, wydane przez Ministerstwo Skarbu po wyzwoleniu oraz
- b) przedsiębiorstwa, posiadające koncesje przedwojenne, zweryfikowane obecnie przez Ministerstwo Skarbu.

Wytwórnice artykułów perfumeryjno-kosmetycznych winny zatem złożyć za pośrednictwem właściwych dla nich Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych podania albo o udzielenie nowych koncesji, albo o weryfikację koncesji przedwojennych.

Z uwagi na to, że Ministerstwo Skarbu może odmówić udzielenia koncesji, pożądanym jest orientować się, jakim to warunkom odpowiadać muszą ubiegające się o koncesje przedsiębiorstwa jako takie oraz ich działalność.

W tej mierze obowiązują następujące zasady:

1. przedsiębiorstwa (wytwórnice) prowadzone być muszą przez osoby fachowe, tzn. posiadające poza odpowiednim wykształceniem (chemik, farmaceuta), pewną praktykę zawodową w dziedzinie wyrobu artykułów perfumeryjnych i kosmetycznych;
2. przedsiębiorstwa (wytwórnice) powinny wytwarzać wyroby odpowiedniej jakości, zastępujące na rynku krajowym wyroby zagraniczne przynajmniej w tych działach, które mogą konkurować skutecznie z towarami importowanymi (np. dobre wody kolońskie);
3. przedsiębiorstwom nie wolno produkować wyrobów tanich, częstokroć szkodliwych, o mocy słabszej, niż to dla danego artykułu wymagają obowiązujące w tej mierze przepisy;
4. przedsiębiorstwom (wytwórnicom) nie wolno wypuszczać do obrotu artykułów zdatnych do konsumpcji, o słabej zawartości olejków takich jak miętowy, anyżowy, bergamotowy (pseudo-wyroby do płukania jamy ustnej, wody fryzjerskie itp.);
5. przedsiębiorstwom (wytwórnicom) nie wolno w żadnym razie przy pobieraniu spirytusu legalnego przerabiać równocześnie spirytusu niewiadomego pochodzenia. Stąd też deklaracje na przerób określonej ilości spirytusu podlegać będą ścisłej kontroli, a koncesje udzielane będą tylko fachowcom, godnym zaufania i dającym gwarancję dotrzymania zadeklarowanych warunków oraz przestrzegania obowiązujących w tej mierze przepisów. Stare firmy przedwojenne, o wyrobionej marce, będą mogły przy udzielaniu koncesji liczyć na pierwszeństwo.

II.

Zezwolenia na pobór spirytusu

Omawiane przedsiębiorstwa (wytwórnice) mogą uzyskać zezwolenie na pobór spirytusu po pełnej cenie (zł 650,— za litr rektyfikatu I gat.), którego udziela Izba Skarbowa w Poznaniu we własnym zakresie działania o ile wytwórnice te oczywiście odpowiadać będą określonym w części I-szej warunkom, a Monopol Spirytusowy dysponuje odpowiednim zapasem spirytusu.

Mgr. Z. M.

Działalność Izby we Wrocławiu

Zainteresowanym komunikujemy, iż Izba Przemysłowo-Handlowa w Wrocławiu mieści się przy ul. Krupnickiej 15.

Poza tym Izba Wrocławska uruchomiła delegatury w Jeleniej Górze przy ul. Ogrodowej 1, w Lignicy przy ul. Jochmana 6. Z uwagi na to, że brak na tamtejszym terenie państwowego biura zatrudnienia, utworzyła Izba Wrocławska biuro pośrednictwa pracy dla przemysłu i handlu. Odczuwa się na terenie wrocławskim brak pracowników szczególnie

z zakresu włókienniczego, metalowego, spożywczego i ceramicznego o poza tym również brak sił niekwalifikowanych.

Fabrykacja skrzyń

Wszystkim zainteresowanym podajemy do wiadomości, że w Jeleniej Górze, ul. Wincentego Pola 48 czynna jest Fa „Dolno-Sląska Fabryka Skrzyń”. Fabryka jest specjalnie nastawiona na seryjną produkcję skrzyń.

Roczne walne zebranie Cechu Kowalskiego

Cech kowalski w Poznaniu zwołuje na dzień 20 stycznia na godz. 9-tą Zebranie Walne Roczne na wielkiej sali zebrania „Strzecha” ul. Sew. Mielżyńskiego 23, na które uprasza się o obowiązkowe przybycie wszystkich **samodzielnych mistrzów kowalskich**.

Z prasy zagranicznej

Tygodnik „L'Économie” podaje w artykule „L'artisanat français peut-il exporter” (Nr 23 z 8. 11. 45 r.) szereg faktów, które z pewnością zainteresują nasze sfery przemysłowe i rzemieślnicze.

Francja, pisze autor, posiada obecnie wybitnie ujemny bilans handlowy, powstaje więc zagadnienie uaktywnienia eksportu.

Rzemiosło francuskie posiada długą tradycję i cieszy się od dawna dobrą sławą.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w popycie za zindywidualizowanym towarem wysuwają pod adresem rękodziela francuskiego nęcące zaproszenie na swój tak chłonny rynek. Wyrażają nadto gotowość udzielenia pomocy materialnej celem podniesienia i odpowiedniego reorganizowania tegoż rękodziela.

Rzuca się myśl zorganizowania za Oceanem odpowiednich punktów sprzedaży, wystaw, konkursów i t. p. — wreszcie zmontowania niezbędnego aparatu propagandowego.

Cała trudność w tym, że nikt dokładnie nie wie, jakie produkty rękodziela — z pośród wielkiej ilości tak bardzo zróżniczkowanych — można by dziś z korzyścią eksportować.

Nie ma organizacji gospodarczych, które by mogły dostarczyć z tamtego terenu wyczerpujących informacji, służąc radą i pomocą.

Eksport wytworów rękodziela i przemysłu artystycznego winien być zrationalizowany. Kooperatywy byłyby tu — zdaniem autora artykułu organizacją najwięcej powołaną. One mogłyby się zająć eksportem, zakupem surowców, starać się o kredyty, organizować zbyt. Lecz nie całe rzemiosło jest zorganizowane w kooperatywy. Nadto nie przedstawiają one takiej wartości i siły jakiej okoliczności wymagają. Tu trzeba nowego podejścia do spraw. Rzeczywistość woła o pewnego rodzaju wynalazcę, który by dokonał swoistej rewolucji w tej dziedzinie. Należało by przeanalizować liczne działy produkcji rzemieślniczej pod kątem widzenia rentowności i poznać szczegółowo ich strukturę ekonomiczną, następnie przestudiować problem kooperatyw rzemieślniczych.

Artykuł kończy się apelem o wykorzystanie sprzyjających okoliczności i podjęcia się tej pracy celem podniesienia życia ekonomicznego kraju i podkreślenia znaczenia Francji.

Czytając ten artykuł, musimy dojść do przekonania, że również i dla naszego rzemiosła artystycznego oraz przemysłu ludowego rynek amerykański stanowić powinien przedmiot dużego zainteresowania. Z.

Z ostatniej chwili

Sprawa kart rejestracyjnych na rok 1946 została definitywnie uregulowana. Cenę kart obniżono. Pierwszeństwo w nabywaniu kart mają przedsiębiorstwa **uspołecznione**. Nabycie kart rejestracyjnych dla przedsiębiorstw **prywatnych** uwarunkowane jest wpłaceniem zaliczki na subskrypcję „Pożyczki na Odbudowę Kraju”. Odcinek uspołecznionej gospodarki (w szczególności spółdzielnie) nie będą nakłaniane do wpłacenia zaliczek na pożyczkę.

Wyczerpujące przedstawienie warunków nabycia kart umieścimy w następnym numerze tygodnika.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska
Agencja Reklamowa Fr. Krajna —
Spadkobiercy Poznań, ul. Fr. Rataj-
czaka 7 — Tel. 30-80 i oddz. Kraków
Rynek Gł. 46 — Tel. 503-66

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V - 4085
Cena numeru 10,— zł, prenumerata
kwartalnie 100,— zł

POZNAŃSKI PRZEMYSŁ KORKOWY

Poznań

ulica Warszawska nr 6
Telefon nr 4174

Zakup i sprzedaż

korków
wszelkiego rodzaju

»RUBIN«

Najlepsza pasta do obuwia i podłóg

Fabryka Chemiczna

M. Krzymański i Sukc.

Poznań-Zawady

ul. Koronkarska 8 - Tel. 3357

Kupuje wszelkie woski i terpentynę.

Wszelkie tłuszcz

do produkcji mydła

i olejki eteryczne

kupuje

Fabryka Mydła
J. CHRZANOWSKI
Poznań,

ulica Bukowska 18
Telefon 6724

TERPENTYNĘ WOSKI PARAFINĘ NIGROZYNE

kupuje

Wielkopolska Wytwórnia pasty
do obuwia i podłóg

„JEDYNA”

Poznań, św. Marcin 74 - Tel. 4323

„CHEMERGON”

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna
Poznań, ul. Fabryczna 31 - Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:

puder dziecięcy „Wanolan”

pudry kosmetyczne „Wanolan”
we wszystkich odcieniach

Baby-Cream „Wanolan”

balsam mentolowy złożony

cukierki Eu-Mint

przeciw kaszlowi i chrypce

Krzesła
taborety
stoły biurowe
i inne

poleca

Fabryka Mebli

ANTONI TABAKA

Swarzędz pow. Poznań

St. Zieliński i S-ka

Poznań, ul. Mylna 16/18
Telefon 34-27

Wytwórnia
części rowerowych